



חברת לזמדי ש"ם

לחידוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי



נושג אלוזי, אהנאז כפרש גרונה

קידוש על מיץ ענבים

ויין מגיתו עד כמה כל זמן שהוא תוסם. סנהדרין ע.

פי' רש"י ויין מגיתו כל זמן שהוא תוסם היינו כל זמן שהוא נושך בגרון מחמת שהוא מחמיץ. הרי מבואר דעיקר האיסור הוא לאכול בסעודה המפסקת דברים המשמחים את הלב, ויין מגתו (שהוא מיץ ענבים שלא נעשה ליין) אינו משמח.

והנה ממסקנת הגמ' בברכות (לה:): משמע דהטעם דמברכין בפה"ג על היין היא משום דסעיד ומשמח. וא"כ היה נראה לפי מסקנת הגמ' בסוגיין דאין לברך בפה"ג על מיץ ענבים, שהרי אינו משמח.

אך קשה, דהא איתא בב"ב (צז:): "אמר רבא סוחט אדם אשכול ענבים ואומר עליו קידוש היום", הרי משמע דאף לכתחילה אפשר לקדש על יין מגתו דהיינו מיץ ענבים. ואם אין מברכין בפה"ג על מיץ ענבים היאך אפשר לקדש עליו לכתחילה, הא אינו בכלל יין.

וכתב הגרש"ז במנחת שלמה (סי' ד"ה הן, וכיון) דכיון דמיץ ענבים ראוי להיות שכר שמשמח ומשכר, לפיכך אף שעכשיו אינו משמח מ"מ מברכין עליו בפה"ג הואיל ועכ"פ ראוי הוא לשתיה ולא נשתנה לגריעותא.

ואף במיץ ענבים שלנו שמפוסטר, דהוי כמבושל ולעולם לא יהפך ליין, ולאחר תהליך הפיסטור שוב אינו ראוי להיות משכר ומשמח, מ"מ כיון דמיד כשנסחט כבר חל עליו שם יין לענין קידוש וברכה, לכן שפיר נשאר בברכת בפה"ג אף לאחר שנעשה מבושל או מפוסטר, כיון שגם עכשיו טוב הוא לשתיה (דלא אישתני לגריעותא).

אמנם בס' שבות יצחק הל' פסח (סי' יא אות ג) הביא בשם הגרי"ש אלישיב דאין לברך בפה"ג על מיץ ענבים מפוסטר הואיל ושוב אין בכחו לתסוס.